

Η Μεγάλη Εβδομάδα

Η Μεγάλη Εβδομάδα είναι η σημαντικότερη και κορυφαία φάση της Σαρακοστής. Η περίοδος της προσευχής και της νηστείας ολοκληρώνεται με το θρήνο και την αγωνία της Μ. Εβδομάδας, που μας οδηγεί μέσα απ' τη νίκη του θανάτου στην ελευθερία του ανθρώπου, που είναι η ανάσταση.

Μεγάλη Δευτέρα

Η Εκκλησία ξεκινώντας τις ακολουθίες της," καλεί τους πιστούς να προετοιμαστούν πνευματικά. Ο άνθρωπος, αν θέλει να κερδίσει τη Βασιλεία του Θεού, πρέπει ν' αποφύγει στη ζωή του την κακία, την έχθρα, το μίσος, και να κάνει μόνο έργα αγάπης και αρετής, Γι' αυτό γιορτάζουμε δύο πράγματα:

Πρώτα θυμόμαστε τον Ιωσήφ, ο οποίος, κατατρεγμένος και δυστυχής, αποφεύγει την αμαρτία. Έτσι γίνεται ελπίδα για την οικογένεια του, και η σωφροσύνη και το μυαλό του σώζουν και την ψυχή του.

Έπειτα τονίζεται η ξηραμένη συκιά, που δηλώνει την Εβραϊκή συναγωγή. Ο Χριστός την καταριέται και την ξηραίνει, όπως ξηραίνονται και μαραζώνουν πνευματικά οι άνθρωποι που, αν και Τον γνωρίζουν, δεν Τον αναγνωρίζουν ως Σωτήρα και Λυτρωτή της ζωής τους.

Μεγάλη Τρίτη

Ένα εξαιρετικά σημαντικό γεγονός κυριαρχεί τη Μεγάλη Τρίτη στην Εκκλησία. Η μετάνοια μιας αμαρτωλής γυναίκας. Μια απλή γυναίκα πλησιάζει το Χριστό και χύνει στα πόδια Του μύρα αγάπης και δάκρυα μετάνοιας.

Όταν μετανιώνουμε πραγματικά και λυπόμαστε για κάποια πράξη μας, ο Χριστός πάντα μας δέχεται με ανοιχτή την αγκαλιά. Έτσι δέχθηκε κι αυτή τη γυναίκα και την λύτρωσε από τη θλίψη και τη στεναχώρια.

Ακόμα αυτή την ημέρα θυμόμαστε την παραβολή των 10 παρθένων, όπου οι 5 βρίσκονταν σ' ετοιμότητα και περίμεναν πάντα τον Κύριο, ενώ οι άλλες 5 είχαν ξεχαστεί και δεν ήταν έτοιμες. Την ίδια , μέρα ακούμε στην εκκλησία να ψάλλεται το πολύ γνωστό τροπάριο της Κασσιανής. Είναι' .· ένας ύμνος μετάνοιας, εμπιστοσύνης στον Θεό γραμμένος από τη βυζαντινή ποιήτρια Κασσιανή.'

Μεγάλη Τετάρτη

Η μετάνοια είναι από τα πιο σημαντικά πράγματα στη ζωή μας. Γι' αυτό τη Μεγάλη Τετάρτη (μέρα του Αγίου Μύρου) τιμάμε το μύρο που άλειψε στα πόδια του Ιησού η πόρνη που μετάνιωσε για την αμαρτωλή ζωή της.

Αλλά και το μύρο που άλειψε ο Ιησούς στα πόδια των 12 μαθητών Του, σκύβοντας ταπεινά μπροστά τους και δίνοντας τους ένα μεγάλο παράδειγμα. Ο κάθε άνθρωπος πρέπει απλά και με αγάπη να σκύβει μπροστά στο συνάνθρωπο του, να τον τιμά και να τον σέβεται.

Μεγάλη Πέμπτη

Κάθε Μεγάλη Πέμπτη ξημερώνει μια πολύ σημαντική μέρα για ολόκληρη τη Χριστιανοσύνη.

Ο Χριστός, όταν βρισκόταν στη Βηθανία με τους μαθητές Του, θέλησε να συμφάγουν και να συνεορτάσουν για τελευταίο βράδυ όλοι μαζί. Πραγματικά συγκεντρώθηκαν οι δώδεκα μαθητές. Τότε ο Ιησούς γύρισε και τους είπε: "Ένας από σας σήμερα θα με προδώσει". Οι μαθητές ανησύχησαν κι άρχισαν με αγωνία να Τον ρωτούν. Τότε ο Ιησούς τους ανακοίνωσε ότι ο Υιός του ανθρώπου προχωρεί προς το λυτρωτικό θάνατο, σύμφωνα με τις προφητείες που έχουν γραφεί γι' Αυτόν. Οι μαθητές αναρωτιόνταν τι να συνέβαινε.

Ο Διδάσκαλος πήρε στα χέρια του τον άρτο, δοξολόγησε τον Ουράνιο Πατέρα, έκοψε τον άρτο σε κομμάτια και τον μοίρασε στους μαθητές λέγοντας: "Λάβετε φάγετε• αυτό είναι το σώμα μου". Πήρε μετά το ποτήρι με το κρασί, ευχαρίστησε τον Πατέρα, έδωσε πάλι στους μαθητές λέγοντας τους: "Τούτο είναι το αίμα μου, με το οποίο επικυρώνεται η νέα διαθήκη και το οποίο χύνεται για τη σωτηρία πολλών".

Σ' αυτό το μυστικό Δείπνο, έγινε η πρώτη μετάληψη, με τον άρτο και τον οίνο, που μεταβάλλονται σε Σώμα και Αίμα του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού.

... Μέσα στην ίδια βραδιά τα γεγονότα εξελίχθηκαν πολύ γρήγορα: Ο Ιούδας, εκνευρισμένος και με τα τριάκοντα αργύρια στα χέρια, παρέδωσε τον Δάσκαλο του... Οι στρατιώτες συνέλαβαν τον Ιησού στον Κήπο της Γεθσημανής, όπου είχε πάει να

προσευχηθεί ταπεινά στον Πατέρα Του... Τον έσυραν δεμένο στο Πραιτώριο. Ακολούθησε η δίκη από τον Πόντιο Πιλάτο, ο εξευτελισμός και τα ραπίσματα. Ακόμα και ο πιστός μαθητής Του ο Πέτρος, από φόβο, αρνήθηκε τον Χριστό. Ο όχλος συμφωνώντας με τις κατακρίσεις ζήτησε τη θανατική ποινή πάνω στο σταυρό. Κι ο Ιησούς κουβαλώντας το Σταυρό στην πλάτη, ανηφόρησε προς το Γολγοθά, που σημαίνει "Κρανίου τόπος".

Ο Σταυρός στήθηκε σε κεντρικό σημείο στο ύψωμα, ανάμεσα σε δύο ληστές. Η αγωνία του Χριστού κορυφώνεται στην προσευχή Του. Το μαρτύριο, η αγωνία και ο σωματικός θάνατος του Κυρίου μας θλίβουν βαριά την ψυχή των μαθητών και της αγαπημένης του μητέρας. Τον βλέπουν να πάσχει σαν άνθρωπος. Οι ώρες περνούν θλιβερές και πένθιμες. Ο Χριστός πάνω από το Σταυρό λέει τα τελευταία λόγια στον αγαπημένο του μαθητή Ιωάννη και στη μητέρα του την Παναγία. Μόλις παρέδωσε το Πνεύμα, γέρνοντας το κεφάλι στο πλάι, η γη ταράχτηκε, ο ουρανός σκοτίστηκε, τα σύμπαντα συγκλονίστηκαν και "το καταπέτασμα του ναού σχίστηκε στα δύο".

Η Μεγάλη Πέμπτη είναι η μέρα όπου "κρεμάται επί ξύλου" ο Ιησούς Ναζωραίος, ο Βασιλεύς των Ιουδαίων. Οι σταγόνες από το αίμα Του ποτίζουν τη γη και τα λουλούδια της αγάπης, της θυσίας και της ειρήνης φυτρώνουν. Μα, αυτή εξάλλου είναι η Βασιλεία του Θεού.

Μεγάλη Παρασκευή

Η μέρα του Επιταφίου. Γενική κινητοποίηση σ' όλες τις γειτονιές, τις ενορίες και τους ναούς. Πολύ πρωί η μητέρα μάς ξυπνάει κάθε Μεγάλη Παρασκευή, για να πάμε να στολίσουμε τον Επιτάφιο της Εκκλησίας μας.

Τα αγόρια της ενορίας μας με καλάθια γυρνούν στους κήπους και τους αγρούς και μαζεύουν λουλούδια - πανσέδες και βιολέτες, πάπιες και μαργαρίτες, φούλια, πασχαλιές και τριαντάφυλλα. Τα φέρνουν στο νάρθηκα του ναού και τα αφήνουν στα κορίτσια, για να αρχίσουν το κέντημα του Επιταφίου. Πάντα προμηθευόμαστε από τα σπίτια μας ένα μασουράκι κλωστή και μια βελόνα. Τα μικρά κορίτσια περνούν στις μακριές κλωστές βιόλες και πασχαλιές, για να φτιάξουν τις γιρλάντες. Οι μεγαλύτερες κοπέλες διαλέγουν ξυλαράκια ομοιόμορφα, τα συναρμολογούν δένοντας τα με μάλλινη κλωστή. Πάνω βάζουμε τα μεγαλύτερα λουλούδια και τα δένουμε στέρα στον Επιτάφιο μας.

Όση ώρα διαρκεί ο στολισμός, τραγουδάμε τον Επιτάφιο με τα μοιρολόγια και τους ψαλμούς "Ερραναν τόν Τάφον", "Η ζωή εν τάφω"...

Αυτό γίνεται μέχρι να είναι όλα έτοιμα πριν απο την Αποκαθήλωση του Ιησού και την τοποθέτηση Του μέσα στον Επιτάφιο. Φιλοδοξούμε το βράδυ, κατά την περιφορά και τη συγκέντρωση των Επιταφίων στην κεντρική πλατεία, ο δικός μας να είναι ο πιο όμορφος Επιτάφιος και εμείς να είμαστε η καλύτερη χορωδία.

...Στην ακολουθία του Επιταφίου μια ατμόσφαιρα χαρμολύπης επικρατεί. Η λύπη είναι για το Μεγάλο Νεκρό, που βρίσκεται μπροστά μας.. Η χαρά είναι γιατί υπάρχει η ελπίδα και η βεβαιότητα της Αναστάσεως.

Μεγάλο Σάββατο

Ολόλαμπρη βραδιά, Μεγάλο Σάββατο βράδυ. Απόψε αρχίζει το πανηγύρι της νίκης του θανάτου. Οι εκκλησίες ολόφωτες μαζεύουν τους πιστούς για να γιορτάσουν την Ανάσταση. Τα φώτα, τα λαμπρά άμφια των ιερέων, οι χαρούμενες όψεις των πιστών με την ελπίδα, το φως, τη ζωή στα μάτια, αποτελούν ζωνρή αντίθεση με την ατμόσφαιρα λύπης και πένθους που επικρατούσε μέχρι χθες.

Οι ύμνοι που ακούγονται είναι έντονα λαμπροί και εορταστικοί. Λίγα λεπτά σιγής και αναμονής φέρνουν το Άγιο Φως. Η Ωραία Πύλη ανοίγει και ο ιερέας προβάλλει με αναμμένη τη λαμπάδα 'Δεύτε λάβετε φως'.

Μικροί και μεγάλοι πλησιάζουν ευλαβικά με τις εορταστικές τους λαμπάδες και παίρνουν φως από το φως του, που συμβολίζει το ανέσπερο φως, το φως που δεν σβήνει ποτέ, δηλαδή τον Χριστό.

Οι ιερείς κρατώντας στα χέρια το Ιερό Ευαγγέλιο βγαίνουν από το ναό, και μαζί ακολουθούν οι πιστοί. Οι ψάλτες ψάλλουν. Οι πιστοί προσεύχονται. Οι άγγελοι υμνούν στον Ουρανό. Η φύση αγρυπνά σιγαλά. Τ' αστέρια λάμπουν ταπεινά.

Σιωπή απέραντη παντού. Το Ευαγγέλιο λέει για την πορεία των μυροφόρων προς τον Τάφο, την έκπληξη τους μπροστά στο κενό μνημείο, τη συνομιλία τους με τον άγγελο, το φόβο τους. Και ο ιερέας αναφωνεί: "Χριστός Ανέστη"! Το πανηγύρι της Αναστάσεως αρχίζει με το φιλί της αγάπης.

Είναι ξεχωριστή η βραδιά. Εχθροί και φίλοι αγκαλιάζονται και εύχονται ο ένας στον άλλο. Τη νύχτα της Ανάστασης ο Χριστός άνοιξε για μας τις πύλες του Παραδείσου, για να μετέχουμε στη χαρά της Βασιλείας Του.

Τα μπομπάκια, οι κροτίδες και τα βεγγαλικά δίνουν ένταση στη στιγμή και φωτίζουν για λίγο τη νύχτα, ενώ οι πιστοί επιστρέφουν στο ναό, για να παρακολουθήσουν την εορταστική, την αναστάσιμη θεία λειτουργία.

Αναστάσιμη προσευχή

Χριστός ανέστη έκ νεκρών, θανάτω θάνατον πατήσας καί τοις εν τοις μνήμασι ζωήν χαρισάμενος.

Ανάστασιν Χρίστου θεασάμενοι, προσκυνήσωμεν Ἅγιον, Κύριον Ἰησοῦν, τόν μόνον ἀναμάρτητον. Τόν Σταυρόν σου, Χριστέ, προσκυνούμεν καί την άγίαν σου Ανάστασιν ύμνοῦμεν καί δοξάζομεν. Συ γάρ εί Θεός ημών, εκτός σου άλλον ουκ οίδαμεν, τό όνομα σου όνομάζομεν. Δεῦτε πάντες οί πιστοί προσκυνήσωμεν τήν τοῦ Χρίστου άγίαν Ανάστασιν. Ιδού γάρ ήλθε διά τοῦ Σταυρού || χαρά εν όλω τω κόσμω. Διά παντός εύλογοῦντες τόν Κύριον, ύμνοῦμεν τήν Ανάστασιν αὐτοῦ• Σταυρόν γάρ ὑπομείνας δι' ημάς, θανάτω θάνατον ώλεσεν.

Χριστός ανέστη έκ νεκρών, θανάτω θάνατον πατήσας καί τοις έν τοις μνήμασι ζωήν χαρισάμενος.

Ἄναστάς ό Ἰησοῦς από τοῦ τάφου, καθώς προεῖπεν, έδωκεν ήμῖν τήν αἰώνιον ζωήν καί μέγα έλεος.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ:

- Γράψε στο τετράδιο σου λίγα λόγια για την κάθε μέρα της Μεγάλης Εβδομάδας.
- Περιέγραψε ένα έθιμο του Πάσχα που σου αρέσει